

FASTSTÄLLD AV BYGGLOVS- OCH TILLSYNSNÄMNDEN
2024-XX-XX

Tillsynsplan 2025

Enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter och spellagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

1 Planerad tillsyn enligt alkohollagen

Syftet med tillsynsplanen är att få en tydlig struktur på tillsynsarbetet. I planen anges på vilket sätt och hur ofta tillsyn ska genomföras på olika typer av verksamheter.

Bygglovs- och tillsynsnämnden (BTN) är ansvarig nämnd för ärenden enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel och lag om tobaksfria nikotinprodukter samt för registrering av kommunala lotterier enligt spellagen. I arbetet ingår även att upprätta styrdokument, ordna utbildning, ge allmän information samt att sköta administrationen kring ärendena.

1.1 Tillsyn av innehavare av serveringstillstånd

1.1.1 Förebyggande tillsyn

Förebyggande tillsyn är både en rådgivande och förebyggande verksamhet. Kommunens uppgift är att vägleda tillståndshavare och kontrollera att reglerna följs. Genom kunskaper och samarbete kan problem undvikas, både för den enskilde krögaren och för kommunen.

Utbildning i ansvarsfull alkoholserving (AAS) erbjuds årligen verksamheter med serveringstillstånd i Huddinge. Utbildningen vänder sig till de som arbetar på verksamheter med serveringstillstånd. Under 2025 planeras för att två utbildningar ska hållas i Huddinge kommun (vår och höst).

Utöver dessa två utbildningar kan en tredje utbildning tillkomma som ska vara anpassad för studenter. Det handlar om en utbildning för studentföreningar som har serveringstillstånd i Huddinge kommun. Utbildningen vänder sig till studenter som är verksamma i några av dessa föreningar. Utbildningen sker i samarbete med Studenthälsan vid Karolinska institutet. Miljötillsynsavdelningens medverkan är mer begränsad i utbildningen för studenter. Främst handlar det om att hålla utbildningsdelen om alkohollagen. Syftet med utbildningen är att minska alkoholrelaterade skador och nöjesrelaterad våldsbrottslighet. Utbildningen genomförs under två dagar och innehåller bland annat pass om alkohollagen, medicinska effekter av att dricka alkohol, ordningsproblematik i anslutning till verksamheter med serveringstillstånd och ett längre pass om konflikthantering. Varje deltagare får ett diplom om att de genomgått utbildningen.

Ett krögarmöte kommer att hållas under 2025. Krögarmötet innehåller aktuella frågor som har med serveringstillståndet att göra. Vid Krögarmöte 2025 kommer temat att vara välfärdsbrottslighet och arbetslivskriminalitet. Skatteverket och Arbetsmiljöverket kommer att bjudas in till mötet. Även skyldigheten att lämna in restaurantrapport årligen kommer att tas upp på mötet. Planeringen är att mötet ska hållas den 10 september 2025.

Krogar mot Knark (KmK) är en metod framtagen av STAD (Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem). STAD är en enhet inom Region Stockholm. Metoden innebär att bedriva narkotikapreventivt arbete i krog- och nöjesmiljöer. Genom att motverka all form av innehav och användning av narkotika i krogmiljön syftar metoden till att förebygga narkotikarelaterade

problem såsom olyckor, våld och kriminalitet. olyckor, våld och kriminalitet. Under 2025 kommer en enkät sändas ut till verksamheterna med serveringstillstånd i Huddinge för att efterfråga om de är intresserade av att delta i metoden. STAD har tagit fram en metodhandbok för KmK. Denna sänds ut tillsammans med enkäten.

1.1.2 Inre tillsyn

I den inre tillsynen kontrolleras att förutsättningarna för tillstånd fortfarande finns, till exempel om företaget sköter sig ekonomiskt och i övrigt. Med inre tillsyn avses kontroll av uppgifter från olika myndigheter.

Vid den inre tillsynen granskar kommunen bland annat om tillståndshavarna fortsättningsvis är lämpliga att ha kvar tillståndet. Nämnden följer upp lämpligheten under 2025 genom att skicka remiss till Polismyndigheten, Kronofogdemyndigheten och Skattemyndigheten. Kontroller kommer att göras mot Bolagsverket för att följa upp eventuella förändringar i bolagen. Det handlar här främst om ifall bolaget ändrat sammansättning på ett sådant sätt att de varit skyldiga att anmäla det. För de som är aktiebolag kommer senaste årsredovisningen granskas. Även granskning av närstående bolag kommer att genomföras under 2025 för de bolag som har tillstånd. Detta är en utökning av den inre tillsynen jämfört med tidigare år. Detta kommer att ske genom extra kontroller i upplysningstjänsten Syna. I de fall det konstateras brister i den registerslagningen för närståendebolag kommer uppföljning att ske mot Skatteverket i form av en extra remiss.

1.1.3 Yttre tillsyn

Alkohollagen och lag om tobak och liknande produkter samt lag om tobaksfria nikotinprodukter är skyddslagstiftningar med huvudmålet att motverka skadeverkningar samt att förhindra tidig debut. Kravet på ordning och nykterhet har också en framskjuten plats i alkohollagstiftningen.

Den yttre tillsynen av verksamheter med serveringstillstånd består främst av oanmälda tillsynsbesök. Tyngdpunkten ligger på kontroll av att inga underåriga blir serverade och att ordning och nykterhet råder i och utanför serveringsstället. Vidare kontrolleras att serveringstiden hålls, att serveringsansvarig finns på plats, matutbud, marknadsföring, brandsäkerhet med mera.

Målet för 2025 är att samtliga serveringstillstånd i kommunen ska få minst ett tillsynsbesök (grundtillsyn). Under året planeras för att fortsätta att anlita en särskild inspektör som är med och genomför tillsynen kvälls- och nattetid. Planeringen är att genomföra minst 40 tillsynsbesök kvälls/nattetid under 2025.

Under 2025 kommer förvaltningen särskilt att följa upp att varje tillståndshavare har anmält serveringsansvarig personal och att anmälan är aktuell.

I samband med att nya serveringstillstånd beviljas sker ett besök på plats. Detta framgår även av riktlinjerna för alkohol- och tobakstillsynen. Dessa besök ska registreras som utredningsbesök. Målsättningen är även att ett tillsynsbesök ska genomföras senast två månader efter meddelat serveringstillstånd. I samband med att tillsyn av restauranger så sker även kontroll av om rökning sker inne i lokalen, på uteserveringen eller vid entrén. Eventuella askkoppar behöver flyttas en bit

bort från entrén så att rök inte stör gästerna vid entrén. Dekaler med rökning förbjudet vid entré och uteservering erbjuds alla verksamheter med serveringstillstånd.

Under 2025 planeras för tio gemensamma tillsynsbesök tillsammans med Polismyndigheten. Dessa tillsynsbesök är utöver grundtillsynen. Tillsyn kommer vid behov även ske tillsammans med Södertörns brandförsvärsförbund (SBFF). Vid tillsyn tillsammans med Polismyndigheten erbjuds även Skatteverket att delta.

Planerad tillsyn 2025	
Grundtillsyn (förvaltningen)	Samtliga
Tillsammans med Polismyndigheten	10
Tillsammans med Södertörns brandförsvärsförbund	Vid behov
Tillsammans med Skatteverket	Vid behov
I samband med ansökan om nytt serveringstillstånd	Samtliga

2 Tillsyn av folköls- och tobaksförsäljare samt tobaksfria nikotinprodukter och e-cigarettar med påfyllningsbehållare

2.1.1 Tillsyn av folkölsförsäljning

Vid tillsyn på plats ute i butik kontrolleras att försäljningsbestämmelserna efterlevs, att handlarna har anmält försäljningen, upprättat ett egenkontrollprogram, skyltat för och följer åldersgränsen, har rutiner för att förhindra langning och att man har ett tillfredställande matsortiment. Egenkontrollprogrammet ska bland annat innehålla uppgifter om hur man informerar personalen om regler för försäljning och rutiner för ålderskontroll.

Varje försäljningsställe som säljer folköl kommer att få minst ett tillsynsbesök under året.

2.1.2 Tillsyn av tobaksförsäljning och försäljning av e-cigarettar samt tobaksfria nikotinprodukter

Lag om tobak och liknande produkter innehåller bland annat regler om begränsning av rökning, varningstexter och säkerhetsmärkning på tobaksförpackningar, begränsningar av handel och marknadsföring samt produktkontroll av tobaksvaror, e-cigarettar och påfyllningsbehållare. Försäljningen av tobaksfria nikotinprodukter regleras i en särskild lag. Bestämmelserna följer i princip de som gäller för e-cigarettar i lag om tobak. Båda dessa produkter är anmälningspliktiga till kommunen.

Precis som i fallet med tillsyn av folkölsförsäljare kontrolleras att anmälan om försäljning gjorts, egenkontrollprogram, skyltning i butik och marknadsföring. När det gäller tobaksvaror kontrolleras även att rätt bolag driver verksamheten. Förvaltningen kommer kontrollera att butiken inte saluför omärkta eller uppenbart felaktigt märkta tobaksvaror, e-cigarettar med påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter.

Varje försäljningsställe som säljer tobaksvaror eller anmälningspliktiga varor enligt ovan ska få minst ett tillsynsbesök per år. Undantaget från tillsyn 2025 är försäljningsstället Helix som i begränsad omfattning bedriver försäljning av tobaksvaror till inskrivna patienter inom slutna rättspsykiatrisk vård. Allmänheten har inte tillgång till anläggningen och vårdpersonal bevakar alla köp av tobaksprodukter. Verksamheten bedrivs av Region Stockholm.

Under 2025 kommer kontrollköp att genomföras hos de detaljhandelsställen som säljer snus, cigaretter, e-cigaretter, folköl, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel. Detta innebär att antalet kontrollköp kommer bli betydligt fler än 2024. I och med att utfallet av kontrollköpen av receptfria läkemedel 2023 inte blev bra (20% av butikerna sålde) så följs detta upp med nya kontrollköp 2025. Kontrollköpet innebär att en ungdom som ser ung ut men som fyllt 18 år testas att köpa tobaksvara utan att uppvisa legitimation. Vid kontrollköpen kommer återköp i första hand göras av de produkter som säljs till kontrollköparen. I samband med kontrollköpen lämnas information till butiken om att kontrollköp genomförts och utfallet av detta. Förvaltningen har tagit fram särskilda informationskort som lämnas efter varje genomfört kontrollköp. Denna information sänds även till handlaren. Kontrollköpet får inte vara ett underlag för att meddela försäljningsstället en sanktion enligt de aktuella lagstiftningarna. Kontrollköpet utgör ett underlag för diskussion med handlaren om hur ålderskontrollen fungerar. De ställen som säljer 18 års pliktig vara vid kontrollköpet får fylla i en särskild åtgärdslista där de beskriver vilka rutiner det vidtagit för att säkerställa att försäljning inte sker utan ålderskontroll. Säljer någon butik vid flera kontrollköp görs ett tillsynsbesök i butiken. Vid det uppföljande besöket säkerställs att butiken har fungerade rutiner för ålderskontroll. Efter det uppföljande tillsynsbesöket görs ett uppföljande kontrollköp.

Tillsynen av tobak sker tillsammans med tillsynen av e-cigaretter och påfyllningsbehållare och tillsynen av tobaksfria nikotinprodukter. Under 2025 kontrolleras även om förpackningar med e-vätska är märkta med dödskallevarning. För att sälja dessa nikotinprodukter krävs ett särskilt tillstånd från Länsstyrelsen. Vid tillsynen efterfrågas och kontrolleras om butiken erhållit tillstånd. Brister meddelas miljöskyddsmyndigheten.

I samband med tillsynen av verksamheter som säljer tobaksvaror och i anslutning till kontrollköpen under året genomförs även kontroll av rökfria miljöer. Det handlar om kontroll av att entréer till verksamheter är rökfria. Kontroll sker även av om rökning sker inne i dessa lokaler. Kontroll av rökfria miljöer sker även av kollektivtrafiken närmast försäljningsställena. Det handlar om pendeltågsstationerna och tunnelbanestationerna i kommunen samt busshållplatser som ligger i nära anslutning till försäljningsställena.

Planerad tillsyn 2025	
Grundtillsyn tobak, folköl, e-cigaretter och påfyllningsbehållare, tobaksfria nikotinprodukter	Samtliga försäljningsställen

Tillsynsbesök tillsammans med Polismyndigheten	Vid behov
--	-----------

3 Planerad kontroll över handel med vissa receptfria läkemedel

Nämnden ska kontrollera att handlaren har upprättat ett egenkontrollprogram och kontrollera att den följer Läkemedelverkets föreskrifter. I granskningen ingår att kontrollera att handlaren anmält försäljning till Läkemedelsverket, att handlaren inte säljer andra läkemedel än vad som är tillåtet, att läkemedlen hålls åtskilda från övriga produkter och att bestämmelserna om åldersgräns följs. Brister ska rapporteras till Läkemedelsverket.

Förvaltningen kommer under 2025 fokusera på att samtliga försäljningsställen med receptfria läkemedel (ej apotek) har läkemedelsprodukter med en rimlig datummärkning och att rutiner finns för ålderskontroll. Kontroll sker även att försäljningsstället har fungerande rutiner i deras egenkontrollprogram när det gäller hantering av läkemedel som har passerat bäst före datum. Anmärkningar som inte åtgärdas meddelas Läkemedelsverket (som är tillsynsmyndighet). Kommunen är endast kontrollmyndighet och kan själva inte ingripa mot brister i verksamheten.

Planerad kontroll av receptfria läkemedel 2025	
Kontroll av försäljningsställen som säljer receptfria läkemedel	Samtliga försäljningsställen

4 Kontroll av registrerade lotterier enligt spellagen

Kommunen har tillsyn över de lotterier som man har registrerat. Spelinspektionen ger tillsynsvägledning till kommunerna. De följer även hur kommunerna bedriver tillsyn. Kommunen ska utse en kontrollant för varje för varje registrerat lotteri.

Kontrollanten ska tillvarata kommunens, innehavaren av registreringen samt allmänhetens intressen. Kontrollanten ska kontrollera att lotteriet bedrivs enligt registreringen och eventuella meddelade villkor. Kontrollanten ska hålla sig informerad om bestämmelserna i spellagen och andra aktuella lagar för att kunna ge råd till föreningen. Det krävs ordning, noggrannhet och kunnande som kontrollant. Kontrollanten ska ha rutiner för återrapportering av uppdraget till kommunen. De lotterier som finns registrerade i kommunen kontrolleras av kontrollanten. För närvarande finns två lotterier registrerade.

6 Översikt av planerad tillsyn 2025

Månad	Serveringstillstånd	Detaljhandeln	Kontrollköp
Januari	0	0	

Februari	10	20	30 (cigaretter)
Mars	10	20	30 (cigaretter)
April	10	20	30 (snus)
Maj	10	10	30 (snus)
Juni	10	0	60 (tobaksfria nikotinprodukter)
Juli	0	0	44 (e-cigaretter) 37 (läkemedel) 39 (folköl)
Augusti	10	10	
September	20	20	
Oktober	5	5	30 (cigaretter)
November	5	10	30 (cigaretter)
December	0	0	
Totalt	90	115	360